

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๑/๒๕๖๗

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ศาลฎีกาส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (นายประสิทธิ์ กิจเสนอใจ) ในคดีแพ่งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในข้อกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลฎีกาขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งข้อโต้แย้งของจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๒๐๐/๒๕๖๐ หมายเลขแดงที่ ๕๐๔๑/๒๕๖๒ ระหว่างกระทรวงการคลัง โจทก์ นายประสิทธิ์ กิจเสนอใจ จำเลย ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง

๑. กระทรวงการคลัง โดยนายปรีดี บุญยัง อธิบดีกรมธนารักษ์ ผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นโจทก์ฟ้องนายประสิทธิ์ กิจเสนอใจ เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ และขอให้ (๑) จำเลยและบริหารชนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ราชพัสดุ โฉนดเลขที่ ๒๒๗ และส่งมอบที่ดินดังกล่าวให้โจทก์ (๒) จำเลยชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑๖,๗๗๖.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยและบริหารชนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาท (๓) ให้จำเลยชดใช้เงินค่าเสียหายเป็นรายเดือนๆ ละ ๓๔๕.๑๓ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริหารออกจากที่ดินพิพาท

๒. จำเลยให้การต่อสู้หลายประการ รวมทั้งปฏิเสธฟ้องของโจทก์ว่า โจทก์ไม่ใช่เจ้าของที่ดิน โฉนดเลขที่ ๒๒๗ และโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหาย โจทก์ไม่ได้รับความเสียหาย ไม่มีสิทธิฟ้องเรียกเงินจำนวน ๑๖,๗๗๖.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยจากจำเลย

๓. ศาลแพ่งมีคำพิพากษามีวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๒ ให้จำเลยชนชั้นกลางทรัพย์สินและบริวารออกจากที่ดินราชพัสดุ โฉนดเลขที่ ๑๒๗ และส่วนของที่ดินดังกล่าวแก่โจทก์ ให้จำเลยชำระค่าเสียหายจำนวน ๑๖,๗๓๖.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี และค่าเสียหายต่อไปอีกดือนละ ๑๔๕.๓๓ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (๒๒ กันยายน ๒๕๔๐) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกจากที่ดินพิพาท

๔. จำเลยอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแพ่ง และได้ยังว่า ศาลชั้นต้นมิได้หยินยกข้อกฎหมาย เรื่องหนังสือมอบอำนาจมิได้ติดอาการแสดงตามปัจจุบันพิจารณา และโจทก์มิได้เป็นเจ้าของทรัพย์พิพาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๒๗ เป็นของวัดชนะสังคරณ โจทก์ไม่ใช่เจ้าของ จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย และไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลย ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้รับอุทธรณ์เฉพาะข้อโต้แย้งของจำเลยเรื่องหนังสือมอบอำนาจมิได้ติดอาการแสดงปี และเห็นว่า เมื่อโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยเป็นกระทรวงในรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นผู้แทนของกระทรวงโจทก์มอบอำนาจให้อธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดฟ้องคดีแทน อาจสำหรับการมอบอำนาจซึ่งกระทรวงโจทก์เป็นฝ่ายที่ต้องเสีย จึงเป็นอันไม่ต้องเสีย และให้เป็นพยานหลักฐานในคดีนี้ได้ อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่เข้าพิพากษายืน

๕. จำเลยยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในปัญหาหนังสือมอบอำนาจโจทก์ไม่ติดอาการแสดงปีตามประมวลรัษฎากร จะใช้รับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีนี้ได้หรือไม่ และเห็นว่าการมอบอำนาจในคดีนี้เป็นการมอบอำนาจเพื่อให้ไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในทางการประกอบการค้าหรือเป็นการจัดการงานในทางธุรกิจของโจทก์ ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การมอบอำนาจดังกล่าวจึงต้องทำเป็นหนังสือ และหนังสือมอบอำนาจจะต้องปิดอาการแสดงปีตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๙ ด้วย รวมทั้งจำเลยฎีกาคัดค้านคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนในเรื่องโจทก์ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๒๗ หรือไม่ นอกจากนั้นจำเลยได้ยื่นคำร้องในเรื่องประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ ถึง มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๙ วรรคสอง ขัดต่อรัฐธรรมนูญหลายมาตรา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญหลายมาตรา เช่นเดียวกัน

๖. ศาลฎีกามีคำสั่งให้ส่งความเห็นของจำเลยที่ว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคสอง ที่ห้ามมิให้คู่ความฎีกานำข้อเท็จจริงในคดีฟ้องขับไล่บุคคลใด ๆ ออกจากอสังหาริมทรัพย์อันมีค่าเช่าหรืออาจให้เช่าได้ในขณะยื่นฟ้องไม่เกินเดือนละหนึ่งหมื่นบาทขึ้นต่อความเสียหายตามรัฐธรรมนูญนั้น ศาลมิได้ใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๒๔๙ วรรคสอง บังคับแก่คดีแต่ประการใด จึงมิใช่กรณีที่ศาลฎีกานะต้องส่งความเห็นข้อนี้ของจำเลยเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และกรณีจำเลยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๙ และมาตรา ๙๘ ห้ามมิให้จำเลยอ้างบัญชีพยานเพิ่มเติมในข้อฎีกาน บทบัญญัติดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญเนื่องจากไม่มีฎีกាយของจำเลยที่ว่าที่พิพากษาเป็นที่ธรรมซึ่งขันถูกต่อการพิจารณาของศาลฎีกาน จึงไม่มีประโยชน์ที่จะส่งความเห็นของจำเลยในข้อนี้เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย

ข้อพิจารณาเบื้องต้น ข้อโต้แย้งของจำเลยต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖๔ “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลเห็นเออหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อโต้แย้งของจำเลยกรณีประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗๓ โดยมีเหตุผลสำคัญ คือ จำเลยไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอ กับโจทก์ในฐานะหน่วยงานของรัฐ และมีการเลือกปฏิบัติซึ่งรัฐ มีหน้าที่ต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การยกเว้นให้โจทก์ไม่ติดอากรแต่ตามปัจจุบันสืบไป ย่อมอำนวยตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างมาตราตามที่จำเลย

ยกขึ้นต่อสู้ โดยที่ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามที่จำเลยได้แย้ง กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ขอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาในวินิจฉัย ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และประมวลรัษฎากร ตามข้อโต้แย้งของจำเลย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๔ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๕ “ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครอง แห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอ กัน”

มาตรา ๗ “ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปักธงในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”

มาตรา ๒๖ “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๗ “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง”

มาตรา ๒๙ “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ล่วงเสียสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้”

มาตรา ๒๕ “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะระบุกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวาระหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวาระหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ “บุคคลย่อมเสมอ กันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ในเรื่องถินกำนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวาระสาม”

มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตแห่ง สิทธิและการจำกัดสิทธิ เช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๖๐ “บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐใน การปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่ กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง “รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคล จัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มี ประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน”

มาตรา ๒๓๓ “การพิจารณาพิพากษาของรัฐคือเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในประปมาภิไชยพระมหาภักษรติรย์”

ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๗๑ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๙ “ตราสารใดไม่ปิดแสตนปีบริบูรณ์ จะใช้ตันฉบับ คู่ฉบับ คู่นึง หรือสำเนา

ตราสารนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีแต่งไม่ได้ จนกว่าจะได้เสียกรโดยปิดแสดงปีกรบจำนวนอัตราในบัญชีท้ายหมวดนี้และปิดม่าแล้ว แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเงินเพิ่มอาการตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๑๔”

มาตรา ๑๒๑ “ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียกรเป็นรัฐบาล เจ้าพนักงานผู้กระทำการของรัฐบาล โดยหน้าที่ บุคคลผู้กระทำการในนามของรัฐบาล องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย วัดวาอาราม และองค์กรศาสนาใดๆ ในราชอาณาจักรซึ่งเป็นนิติบุคคล อาการเป็นอันไม่ต้องเสียแต่ข้อยกเว้นนี้มิให้ใช้แก่องค์กรของรัฐบาลที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบการพาณิชย์หรือการพาณิชย์ซึ่งองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓๓ เป็นเรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองและรับรองไว้ ส่วนการยกเว้นค่าอาการให้กับหน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าพนักงานโดยหน้าที่ตามประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ เป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ภายประการ รวมทั้งเสียภาษีอากร ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ ยกเว้นให้โจทก์ซึ่งกระทำในนามรัฐบาลไม่ต้องเสียกร จึงเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และเป็นคุณลักษณะกับเรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองและรับรองไว้ สำหรับเหตุผลที่จำเลยยกขึ้นต่อสู่ในเรื่องประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ ที่ยกเว้นให้โจทก์ในฐานะเจ้าพนักงานผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่ไม่ต้องติดอากรแสดงปีหันสือมอบอำนาจเช่นเดียวกับจำเลยที่เป็นบุคคลธรรมดา จึงเป็นการให้ความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะความแตกต่างที่โจทก์เป็นหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ในประเด็นนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลตามข้อโต้แย้งของจำเลยไม่สามารถกล่าวอ้างได้ เพราะประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๒๑ เป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อกฎหมายยกเว้นให้โจทก์ในฐานะเจ้าพนักงานผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่ไม่ต้องเสียกร เพื่อมิให้เป็นภาระในการนำเงินงบประมาณมาชำระเป็นค่าอาการ ซึ่งเป็นการปฏิบัติซ้ำซ้อนลินปลีงโดยไม่จำเป็น และมีกฎหมายบัญญัติยกเว้นให้ จึงเป็นไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และเป็นคุณลักษณะประเด็นกับการคุ้มครองตามกฎหมายให้เท่าเทียมกัน หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสามตามที่จำเลยโต้แย้ง

ດ້ວຍເຫດຜົດດັກລ່າວໜ້າງດັນ ຈຶ່ງວິນິຈລັຍວ່າ ປະມາວລັບຢູ່ກາງ ມາຕຣາ ເທິຣ ໄນ່ບັດຫວືອແຍ້ງ
ຕ່ອງຮູ້ຮຽມນູ້ມີ ມາຕຣາ ແລ້ວ ມາຕຣາ ແລ້ວ ມາຕຣາ ແລ້ວ ມາຕຣາ ແລ້ວ ມາຕຣາ ແລ້ວ
ມາຕຣາ ແລ້ວ ມາຕຣາ ແລ້ວ ວຣຄ໌ທີ່ ມາຕຣາ ແລ້ວ ວຣຄ໌ທີ່ ແລ້ວ ວຣຄ໌ທີ່

ນາຍສຸພື້ ສຸພື້ສົມບູຮັນ
ຕຸລາການຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ມີ